

for denne Underviisning. Jeg drager paa ingen Maade i Tvivl, at den nuværende Rector ivrigt interessere sig for Sagen; jeg er tvertimod overbevist derom, da jeg har gennemlæst de Actstykker, han i saa Henseende har tilstillet Ministeriet, og som have været Udvalget forelagte, men det forekommer mig dog ikke at være tilraadeligt at bygge en Institution som denne paa en enkelt Mand's Interesse; thi denne Mand kan jo afgaae fra Skolen, og istedetfor ham kan der komme en Anden, som følger sig mere hændagen til den Deel af sin Virksomhed, som er og bør være Hovedsagen for ham, nemlig Latinunderviisningen. Heller ikke af den Grund troer jeg derfor, at man bør gaae ind paa Forslaget. Naar man endelig har meent, at Hensynet til at kunne afholde Realafgangsexamen skulde være afgjørende, seer jeg ikke rettere, end at det vilde være muligt at afholde denne Examen et eller andet Sted i Sylland i Forbindelse med Oprettelsen af Realunderviisning paa flere Steder der. Der er nemlig Intet i Veien for, at man med Hensyn til Realafgangsexamen kan træffe en noget lignende Foranstaltning som den, der er truffen med Hensyn til Afholdelsen af Examen for Seminarister, om det iøvrigt skulde ansees for nødvendigt. Jeg troer nu ikke, at der vindes saa Meget ved en saadan Foranstaltning, men skulde man ønske det, kunde man godt gaae ind derpaa uden derfor at behøve at indføre en højere Realunderviisning i Viborg.

Solstein: Jeg er ikke enig med det ærede Medlem, som sidst havde Ordet, deri, at de, som ønske en bedre Underviisning, kunne faae den i den latinske Skole, saaledes at man paa Grund deraf burde unblade at gaae den Vej, som Endringsforslaget under Nr. 17 paapeger, og derimod foretrække at gaae den Vej, Endringsforslaget under Nr. 18 paaviser. Erfaringen har vistnok i saa Henseende frembudt ikke saa faa Kjendsgjerninger, som man ved Behandlingen af det Slags Sager bør tage i Betragtning. Det er givet, at den hele Udviklingsretning, paa hvilken vi ere komne ind, medfører, at der bliver et langt større Behov for en udvidet Realunderviisning, end der hidtil har været, men det er min Overbevisning,

som Erfaringen har stadfæstet paa ikke faa Steder, at naar der i saa Henseende virkelig gjør sig en stærk Trang gjældende, vil der ogsaa fremstaae slige Skoler. Det bliver imidlertid et Spørgsmaal, hvorvidt deres Fremkomst altid er en Følge af en virkelig Trang, eller om den ikke stundom har fundet Sted, fordi det har ligget i Enkeltens Interesse at tilveiebringe den paa et givet Sted. Jeg kunde anføre enkelte Exempler, som et andet Medlem her i Salen vil kunne bekræfte, paa, at det ofte ikke er let for Realskoler af denne Art at hævde ikke blot deres Selvstændighed, men ogsaa deres Vedbliven, og at de i høi Grad trænge til extraordinair Understøttelse, fordi de ere blevne etablerede paa Steder, hvor Trangen egentlig ikke var stor, men hvor man troede, det kunde være en nyttig Forretning at sætte dem i Gang. Saameget jeg derfor end iøvrigt erkjender det Dunselige i at faae Realskoler paa Steder, hvor der er en virkelig Trang til dem, mener jeg dog, at man i det foreliggende Tilfælde bør holde sig til den høitærede Ministers Forslag og foretrække dette fremfor det Forslag, der er stillet som Underændring til samme. — Hvad angaaer det Forslag, som er stillet af det ærede Medlem for Præstø Amts 4de Valgkreds (Frølund), forekommer det mig, at Forholdet ikke er saa uklart, som det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) meente, men at Sagen tvertimod efter den Discussion, som har fundet Sted baade her ved 3die og ved foregaaende Behandlinger, foreligger klart, idet de enkelte Punkter, der ere af væsentlig Betydning ere blevne dragne frem. Det kongelige Døvsstummeinstitut er fuldt, ja overfyldt, medens en Udvidelse deraf vilde medføre meget bethdelige Udgifter, der langt vilde overskride den Sum, hvorom her er Tale, men en Udvidelse vilde dog være nødvendig, naar man ikke fandt Midler som de her tilsigtede til at gjøre den undgaaelig. Efter Alt, hvad der er ophlyst, er Kellers Stilling ifølge de uheldige Omstændigheder, som i de sidste Aar have virket paa hans hele Foretagende, saaledes, at den er og bliver uholdbar, naar han ikke faaer en særlig Understøttelse. Hvis man altsaa erkjender, og det gjøre vi jo — at den Virksomhed, denne Mand